

ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ

Σονάτες στη ζούγκλα

Όταν το πρωτάκουσα πίστεψα ότι είναι σενάριο αγγλικής ταινίας. Ένας νεαρός πιανίστας, λέει, θα δώσει 88 κοντσέρτα στον Αμαζόνιο! Ογδόντα οκτώ! Όσα και τα πλήκτρα ενός πιάνου. Για τις φυλές του Αμαζονίου, για ανθρώπους δηλαδή που έχουν για μουσική τους ήχους στο ποτάμι και το δάσος. Ο Στέφανος που μου το είπε – συνεργάτης μου στην εκπομπή – είχε όλα τα στοιχεία. Ο πιανίστας ήταν ο συμμαθητής του Πάνος Καράν. Γεννημένος στην Κρήτη, μεγαλωμένος στην Αθήνα και κάτοικος σήμερα Λονδίνου. Τα μουσικά περιοδικά τον αναφέρουν ως έναν από τους κορυφαίους της γενιάς του. «Ένας ευγενής ήχος (...) ένας συγκρατημένος ερωτισμός», διαβάζω σε μια εφημερίδα.

Ο 28χρονος σολίστας έχει ήδη ταξιδέψει σε 75 χώρες, μιλάει ελληνικά, αγγλικά, ισπανικά, γερμανικά, ρωσικά και τώρα μαθαίνει την επίσημη γλώσσα των Μανδαρινών. Ο στόχος του είναι πριν γίνει 30 ετών να έχει επισκεφθεί 100 διαφορετικές περιοχές του πλανήτη. Και τον Αύγουστο ο Πάνος Καράν ίδρυσε Τα Πλήκτρα της Αλλαγής (Keys of Change) για να διαδώσει την κλασική μουσική σε απομονωμένα μέρη του πλανήτη. Λίγες εβδομάδες μετά άρχισε συναυλίες σε όλο τον κόσμο (πέρασε και από το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών), προσδοκώντας σε 88 εβδομάδες να μαζέψει 88.000 ευρώ που θα διατεθούν για τη μουσική εκπαίδευση των φυλών του Αμαζονίου και θα χρηματοδοτήσουν τα κοντσέρτα του στο μεγάλο ποτάμι. Αρωγός του σε αυτήν την προσπάθεια, εκτός από πολλούς ανώνυμους και επώνυμους, είναι και το Ταμείο του Κόντορα για την Εκπαίδευση (The Condon Trust for Education <<http://www.condontrust.org>>), η οργάνωση που ενισχύει οικονομικά τα παιδιά της Νότιας Αμερικής για να συνεχίσουν το σχολείο. Η ιστορία λοιπόν δεν ήταν σενάριο. Και το ταξίδι θα αρχίσει τον Μάρτιο, όπου να 'ναι δηλαδή.

Πότε ταξιδεύσατε για πρώτη φορά;

Το πρώτο ταξίδι που έκανα ως πιανίστας ήταν στα 15 μου, στη Σενιγκάλια της Ιταλίας, για έναν διεθνή διαγωνισμό πιάνου. Ενίωσα πολύ σπουδαίος όταν την ώρα της εγγραφής άκουσα το όνομά μου και το όνομα της χώρας μου. Ευτυχώς κέρδισα ένα βραβείο κι έτσι η Ιταλία μου άφησε γλυκιά γεύση. Ήταν περίεργη αίσθηση, πάντως, να είμαι στο εξωτερικό με την οικογένειά μου και όλοι να κάνουν διακοπές, εκτός από μένα.

Η πρώτη συναυλία σας;

Το πρώτο ρεσιτάλ μου; Στα 13 μου στο Αμερικανικό Κολέγιο Ελλάδος. Από τότε, κάθε φορά που παίζω στο θέατρο του Pierce College, που χωράει 700 θεατές, νιώθω πάλι σαν 13 ετών. Δεν θα ξεχάσω επίσης την πρώτη φορά που πήγα για συναυλία στο Μέγαρο, όταν πρωτανοίξε το 1991. Είχα μείνει έκθαμβος από το μέγεθός του και το πλήθος των θεατών.

Πώς εμπνευστήκατε την ιδέα του ταξιδιού στο μεγάλο ποτάμι; Γιατί δηλαδή

“

Ένα Πρελούδιο και Φούγκα του Μπαχ ανήκει εξίσου στο τροπικό δάσος του Αμαζονίου όσο και στη σκηνή του Κάρνεγκι Χολ

επιλέξατε τον Αμαζόνιο και όχι ένα βουνό της Κρήτης;

Προσπαθούσα να σκεφθώ ένα μέρος όπου δεν θα είχαν ποτέ ακούσει τη μουσική μας και όπου δεν έχουν καμία γνώση ή προκατάληψη γι' αυτή. Ο Αμαζόνιος εδώ και αιώνες είναι πηγή έμπνευσης, θρύλων και φιλοδοξιών. Αμέτρητες δεισιδαιμονίες και εμμονές, από το Ελ Ντοράντο μέχρι τους ανθρωποφάγους, δίνουν σ' αυτόν τον ποταμό ιδιαίτερη δόξα. Και ένα Πρελούδιο και Φούγκα του Μπαχ ή ένα κοντσέρτο για πιάνο του Ραχμάνινοφ ανήκουν εξίσου στο τροπικό δάσος του Αμαζονίου όσο και στη σκηνή του Κάρνεγκι Χολ.

Υπάρχουν κάποιοι που λένε ότι δεν πρέπει να μαθαίνουμε στις άγριες φυλές του Αμαζονίου τις δυτικές συνήθειές μας. Από το κρήμα μέχρι το αλκοόλ. Για τη μουσική αυτό δεν ισχύει;

Η μουσική είναι μουσική. Όταν μοιράζεσαι την ομορφιά ενός αφρικανικού ρυθμού, μιας μελωδίας από το Μπαλί ή μιας σονάτας του Μπετόβεν, αυτό δεν έχει σύνορα, μιλάει σ' όλη την ανθρωπότητα.

Όταν τα 88 κοντσέρτα θα έχουν τελειώσει, τι θα θεωρήσετε επιτυχία;

Κάτι που μου αρέσει σε αυτήν την ιστορία είναι ότι δεν μπορεί να μετρηθεί με τα γνωστά κριτήρια της επιτυχίας ή της αποτυχίας. Φυσικά, αν το πιάνο πέσει στο ποτάμι και δεν μπορώ να παίξω δεν θα ήταν ιδανική κατάσταση, αλλά αν στηθεί και παίξω μουσική τότε θα είναι μόνο θετική εμπειρία για όλους. Το Keys of Change δημιουργήθηκε επίσης για να βοηθήσει παιδιά στη Λεκάνη του Αμαζονίου (και κάποια μέρα, ελπίζω, απ' όλον τον κόσμο) να πάνε στο σχολείο. Κάτι που εμείς εδώ το θεωρούμε δεδομένο αλλά είναι πολυτέλεια για τα παιδιά στον Αμαζόνιο.

Ελληνική μουσική ακούτε;

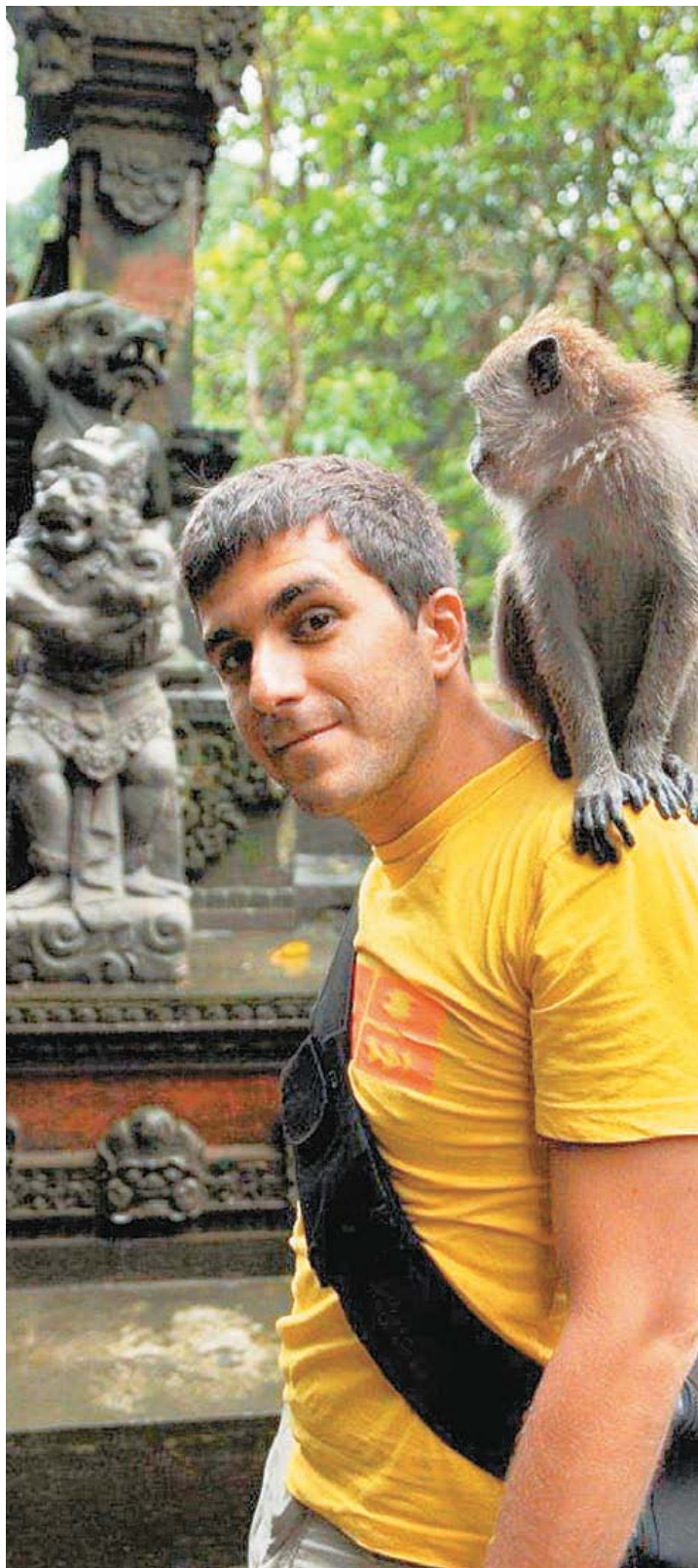
Όλοι ξέρουμε τον Σκαλκώτα και τον Ξενάκη, που έφεραν την Ελλάδα σε αίθουσες συναυλιών σε όλον τον κόσμο. Όσον αφορά τους πιο σύγχρονους, είχα την τιμή να γνωρίσω τον Σπύρο Κλάψη και τον αιώνηστο Τάκη Καλογρόπουλο, που επηρέασαν τις προτιμήσεις μου στη σύγχρονη ελληνική μουσική.

Δεν ξέρω αν φταίει οι μουσικοί της αλλά η κλασική μουσική συνεχίζει να αφορά μια ελίτ. Εγώ όμως έχω δει αμέτρητες φορές, άνθρωποι που νόμιζαν ότι «η κλασική μουσική δεν είναι γι' αυτούς» να συγκινηθούν και τελικά να ερωτευθούν αυτή τη μουσική μετά την πρώτη συναυλία που παρακολούθησαν. Αν μερικοί νιώθουν ότι η κλασική μουσική είναι ελιτίστικη, φταίμε και εμείς οι μουσικοί και οι συνήθειες ακροατές μας, επειδή συχνά κολάμε υπερβολικά σε επιφανειακά πράγματα και στις παραδόσεις. Το δικό μου όραμα είναι η μουσική μου να είναι «φιλική προς τον χρήστη» και προστίσι στον καφέ, είτε παίζω στο σαλόνι κάποιου είτε στη σκηνή του Μεγάρου. Εν μέρει, αυτό με εμπνέει και στο πρότζεκτ Keys of Change.

“

Αν μερικοί νιώθουν ότι η κλασική μουσική είναι ελιτίστικη, φταίμε και εμείς οι μουσικοί

Στη ζούγκλα, όχι με τον Ταρζάν, αλλά με τη μαϊμού στον ώμο και με φόντο αγάλματα «άλλων» πολιτισμών ο 28χρονος πιανίστας Πάνος Καράν

Πάνος Καράν

Ελληνας πιανίστας θα δώσει 88 κοντσέρτα για τις φυλές του Αμαζονίου, προσδοκώντας να διαδώσει την κλασική μουσική σε απομονωμένα μέρη του κόσμου

Τι άλλο αγαπάει ένας μουσικός εκτός από το πιάνο του;

Τελευταία ασχολούμαι με τη γιόγκα και μελετώ ανατολικές φιλοσοφίες. Με γοητεύει η ιδέα της αναγέννησης, σωματικής και πνευματικής, επειδή περιέχει φοβερή δυναμική ενέργεια. Αγαπώ και το αργεντινικό ταγκό. Και υπερβολικά τη γυναίκα μου.

Σας ερωτεύθηκε σε κάποιο κοντσέρτο;

Τη γνωρίζω από τότε που ήμασταν 13 ετών. Ημασταν φίλοι δι' αλληλογραφίας, αφού εγώ ζούσα στην Ελλάδα και αυτή στη Λιθουανία. Συναντηθήκαμε τελικά πριν από οκτώ χρόνια στο Λονδίνο, στα 20 μας και παντρευτήκαμε πέρυσι το καλοκαίρι.

Και αν δεν ήσασταν πιανίστας; Αν είχατε μικρότερα δάκτυλα;

Πάντα με μαγνέτιζε η ωμή δύναμη της σκηνής. Έκανα το πρώτο μου μάθημα πιάνου στα επτά μου, και δεν μπορώ να θυμηθώ τον εαυτό μου να θέλει να κάνει κάτι άλλο εκτός από το να παίζει μουσική. Αν δεν περνούσα τις ημέρες μου μαθαίνοντας μουσική, μάλλον θα είχα γίνει συγγραφέας και θα χρησιμοποιούσα όση ενέργεια μου περίσσευε για να μάθω όσο περισσότερες γλώσσες μπορού.

Έχετε ήδη ταξιδέψει σε 75 χώρες. Αν σας ζητούσα να ξεχωρίσετε 10 πράγματα που σας έχουν εντυπωσιάσει σε αυτήν την περιπλάνηση;

Η αταλάντευτη προσήλωση στη σκληρή δουλειά στην Κίνα, η πνευματικότητα στο Μπουτάν, η αγάπη της φύσης στη Νορβηγία, το κοινωνικό σύστημα στη Σουηδία, ο σεβασμός των νόμων στη Γερμανία, οι συντάξεις στην Ολλανδία, το κοινό των συναυλιών στη Βιέννη, η γενναιοδωρή προσφορά σε φιλανθρωπίες των καθημερινών ανθρώπων στη Βρετανία, ο σεβασμός για τις προηγούμενες γενιές στην Ιαπωνία, ο χαμηλός δείκτης διαζυγίων στη Χιλή, οι καθαροί δρόμοι στη Σιγκαπούρη, οι ασφαλείς δρόμοι στη Δανία, τα γεμάτα ζωή χαμόγελα στη Βραζιλία... Μάλλον ξεπέρασα τα δέκα.

Ποια είναι η γνώμη σας για τους δημοσιογράφους και τους πολιτικούς;

Οι πολιτικοί χρειάζονται τους δημοσιογράφους για να επιβιώσουν και οι δημοσιογράφοι τους πολιτικούς. Εμείς οι υπόλοιποι θα έπρεπε να μπορούμε να ζήσουμε χωρίς αυτούς.

Τι θα λέγατε σε ένα παιδί που θέλει να γίνει πιανίστας και τι σε έναν έλληνα πιανίστα που θέλει να κάνει καριέρα στο εξωτερικό;

Σε ένα παιδί θα έλεγα να δουλέψει σκληρά, να επιμένει και να προστατεύει το όνειρό του για τη μουσική – και μετά, να δουλέψει ακόμη περισσότερο. Σε έναν έλληνα πιανίστα που θέλει να κάνει καριέρα στο εξωτερικό, θα έλεγα να μην χάνει ποτέ την ελπίδα και την αυτοπεποίθησή του – και να ντύνεται ζεστά!

Κάνετε κάτι λάθος όλα αυτά τα χρόνια, που αν γυρνούσατε πίσω θα το αλλάζατε;

Όταν ήμουν μικρότερος είχα τυφλή εμπιστοσύνη στη σκληρή δουλειά. Αργότερα συνειδητοποίησα ότι τη ζωή μας διαμορφώνουν και συμπτώσεις και τυχαία γεγονότα, κι έχω μάθει να τα αποδέχομαι. Αν το ήξερα πιο νωρίς, αυτό θα με είχε βοηθήσει σε πολλές αποφάσεις, κι ίσως να μου είχε δώσει τη σιγουριά για να κάνω πιο τολμηρές επιλογές.

Πόσο συχνά έρχεστε πια στην Ελλάδα;

Αρκετές φορές κάθε χρόνο. Μου αρέσει να ταξιδεύω μέσα στην Ελλάδα και να ρουφάω τον ήλιο που μου λείπει τώρα που ζω κάτω από τους γκρίζους ουρανούς της Βρετανίας.

Θα επιστρέψετε ποτέ μόνιμα στην Ελλάδα;

Ως πιανίστας ταξιδεύω και το σπίτι μου πρέπει να είναι οπουδήποτε. Επιπλέον, η γυναίκα μου εργάζεται στον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας και πολύ πιθανόν στο μέλλον αυτό να υπαγορεύσει τον τόπο εγκατάστασής μας.

Τι κουβαλάτε πάντα μαζί σας στα ταξίδια σας;

Λατρεύω τη φωτογραφία, τη γιόγκα και το νόστιμο φαγητό. Ποτέ λοιπόν δεν φεύγω χωρίς τη φωτογραφική μηχανή μου, το ταξιδιωτικό χαλάκι της γιόγκα και την όρεξή μου!

“

Οι πολιτικοί χρειάζονται τους δημοσιογράφους και οι δημοσιογράφοι τους πολιτικούς. Εμείς οι υπόλοιποι θα έπρεπε να μπορούμε να ζήσουμε χωρίς αυτούς